

## **SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 1364

van **JOHAN DANEN**

datum: 16 september 2021

---

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

---

### *Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) - Steun voor verwijdering van asbest*

Tijdens de commissiezitting van 27 april 2021 bevroeg ik de minister over de inzameling van asbestcement aan huis. In haar antwoord gaf de minister aan dat ze voor 2021 en 2022 een budget van 27,6 miljoen euro reserveert voor de subsidiëring van asbestafbouwprojecten bij lokale besturen. Op 14 juli 2021 bevestigde de minister in verschillende kranten dat ze dat bedrag uittrekt voor asbestverwijdering bij jeugdlokalen en asbestophaling aan huis.

De financiële ondersteuning past binnen de doelstelling van de Vlaamse Regering om Vlaanderen tegen 2040 asbestveilig te maken. Met asbestveilig wordt aangegeven dat asbest in risicovolle toepassingen of in slechte staat wordt verwijderd.

De OVAM kan - afhankelijk van het beschikbare budget - gebouweigenaars gericht ondersteunen om het aanwezige asbest te verwijderen. Zo kunnen Vlaamse scholen de opmaak van een asbestinventaris laten financieren en eventueel de verwijdering van asbest. Particulieren, maar dus ook sport- en jeugdverenigingen, kunnen deelnemen aan de asbestafbouwprojecten die lokale besturen organiseren. Volgens de minister organiseert ongeveer 80% van de gemeenten een asbestophaling aan huis. Met de bijkomende middelen wil ze dat optrekken tot 100%.

Naast het organiseren van asbestophalingen aan huis kunnen gemeenten ook ondersteuning krijgen wanneer ze zelf verpakkingsmateriaal aanbieden om kleine hoeveelheden naar het recyclagepark te laten brengen, een samenaankoop organiseren voor de vervanging van asbesthoudende dak- of gevelbekleding of een samenaankoop organiseren voor de verwijdering van niet-hechtgebonden asbesttoepassingen met 50% subsidie.

1. De asbestophaling aan huis wordt vaak verzorgd door de afvalintercommunale waar de gemeente bij aangesloten is. Bij de opstart van de ophalingen aan huis, in mei 2019, hadden slechts 3 van de 25 afvalintercommunes hiervoor een goedkeuring ontvangen.
  - a) Hoeveel afvalintercommunes hebben momenteel een goedkeuring voor asbestophaling aan huis?
  - b) Welke intercommunes hebben deze goedkeuring niet? Wat is hiervoor de reden?
2. De minister gaf in de media aan dat de asbestophaling aan huis wordt georganiseerd in 80% van de Vlaamse gemeenten.

- a) Graag een overzicht van de gemeenten waar een asbestophaling aan huis wordt georganiseerd. Zijn er nog gemeenten die deze inzameling zelf financieren? Zo ja, welke?
  - b) Graag een overzicht van de gemeenten die ondersteuning ontvangen van de OVAM voor:
    - i. het aanbieden van verpakkingsmateriaal voor kleine hoeveelheden asbest;
    - ii. het organiseren van een samenaankoop voor de vervanging van asbesthoudende dak- of gevelbekleding;
    - iii. het organiseren van een samenaankoop voor de verwijdering van niet-hechtgebonden asbesttoepassingen met 50% subsidie.
3. Graag een overzicht (sinds mei 2019) per gemeente van:
- a) het aantal ophalingen van asbestcement aan huis;
  - b) de ingezamelde gewichten.
4. Met het bijkomende budget wil de minister de locaties waar kinderen hun vrije tijd doorbrengen asbestveilig maken. In tegenstelling tot bijvoorbeeld de scholen, kunnen sport- en jeugdverenigingen geen ondersteuning krijgen voor het opmaken van een asbestinventaris. Zaken die vandaag als asbestveilig beschouwd worden, kunnen bij een volgende verbouwing - die vaak in eigen beheer wordt gedaan - leiden tot onveilige omstandigheden. Een asbestinventaris zou een nieuw ingestelde bestuursploeg de nodige informatie geven over de aanwezigheid van asbest in hun lokalen/gebouwen.
- a) Vindt de minister het zinvol om een asbestinventaris op te maken voor lokalen en gebouwen van sport- en jeugdverenigingen die in eigen beheer zijn? Momenteel geldt deze verplichting enkel voor gebouweigenaars die het gebouw wensen te verkopen.
  - b) De OVAM ondersteunt de opmaak van een asbestinventaris voor het eigen patrimonium door sport- en jeugdverenigingen niet.  
Wat is hiervoor de reden?
  - c) Vindt de minister het zinvol om de ondersteuning van de asbestverwijdering te koppelen aan de aanwezigheid van een asbestinventaris?
  - d) Heeft de minister een idee om hoeveel asbestdaken op jeugdlokalen en jeugdverblijfcentra het gaat (in aantallen, volumes en/of kilogram)?

**ANTWOORD**

op vraag nr. 1364 van 16 september 2021  
van **JOHAN DANEN**

1. a) Op 14 oktober 2021 waren er 20 afvalintercommunales die reeds een goedkeuring ontvingen voor de ophaling aan huis.  
  
b) Op niveau van afvalintercommunales is er tot hertoe geen enkele afvalintercommunale die dit resoluut niet wenst te organiseren. Alleen zijn er soms omstandigheden waardoor de organisatie van dergelijk omvangrijk project tijdelijk even niet opportuun is omwille van andere activiteiten, structurele organisatiewijzigingen, pensioneringen of personeelwissels.
2. a) Volgens informatie van de OVAM zijn er geen gemeenten die de asbestophaling aan huis met eigen middelen willen financieren. Gemeenten die dat in het verleden deden, waren gemeenten die in afwachting waren van projectbudget. De vrijmaking van budget in 2020 voor bronophalingsprojecten bood een oplossing voor de gemeenten die zelf gestart waren. Hieronder, als 'bijlage 1' bij deze schriftelijke vraag een overzicht van de gemeenten die op datum van 14 oktober 2021 zelf of op niveau van hun afvalintercommunale een toekenning voor een project 'bronophaling' hebben verkregen. Met drie recente projectgoedkeuringen hebben de projecten ondertussen een bereik van 93% van de Vlaamse steden en gemeenten.  
  
b) Tot 14 oktober 2021 ontvingen volgende gemeenten en bovenlokale besturen een subsidiegoedkeuring voor de organisatie van:
  - i. Bronverpakking: Mirom Menen, IDM, Stad Antwerpen, IVM, IVIO en Limburg.net
  - ii. Groepsverwijdering asbestdaken en -gevels: Kapelle-op-den-bos, Destelbergen, Sint-Niklaas, Stad Antwerpen en Provincie Limburg
  - iii. Groepsverwijdering niet-hechtgebonden toepassingen: Sint-Niklaas, streekintercommunale IOK, Stad Antwerpen en Provincie Limburg
3. Het voorziene subsidiebesluit richt zich naar lokale besturen. Mogelijke organisatoren van lokale asbestprojecten zijn daarbij zowel de gemeenten zelf als de afvalintercommunales, streekintercommunales als provincies. Het is de betrachting om de bronophalingsprojecten gebiedsdekkend te maken in Vlaanderen, onafhankelijk van wie de concrete projectorganisator is. Om deze vraag overzichtelijk te kunnen beantwoorden, bied ik daarom een overzicht op niveau van het organiserend lokaal bestuur dat de toekenning voor het gesubsidieerd project verkreeg.

|             | <b>Datum eerste ophaling</b> | <b>Aantal unieke locaties</b> | <b>Ingezelde gewichten (in ton)</b> |
|-------------|------------------------------|-------------------------------|-------------------------------------|
| <b>IMOG</b> | 16/07/2020                   | Tot 23/09/2021: 1.114         | Tot 23/09/2021: 703,076             |
| <b>IDM</b>  | mei 2019                     | Tot 28/04/2021: 629           | Tot 28/04/2021: 318,5               |
| <b>IOK</b>  | januari 2019                 | Tot 08/2021: 4585             | Tot 08/2021: 14.697                 |
|             | Cijfers IOK                  | Tot 08/2021:                  | Tot 08/2021:                        |

|                         |                                                       |                      |                           |
|-------------------------|-------------------------------------------------------|----------------------|---------------------------|
|                         | sinds mei 2019 >                                      | 4213                 | 13.554,72                 |
| <b>IBOGEM</b>           | Gestart. Rapportagecijfers zijn nog niet beschikbaar. |                      |                           |
| <b>Mirom Roeselare</b>  | 19/12/2019                                            | Tot 08/2021: 808     | Tot 08/2021: 2282         |
| <b>Mirom Menen</b>      | 19/08/2020                                            | Tot 24/09/2021: 474  | Tot 24/09/2021: 263,02    |
| <b>IVAREM</b>           | 1/10/2020                                             | Tot 21/9/2021: 380   | Tot 21/9/2021: 347        |
| <b>IVM Milieubeheer</b> | februari 2020                                         | Tot 23/09/2021: 1484 | Tot 23/09/2021: 2.259,18  |
| <b>Stad Antwerpen</b>   | 24/08/2021                                            | Tot 21/09/2021: 22   | Tot 21/09/2021: 9,97      |
| <b>IVIO</b>             | 01/03/2021                                            | Tot 21/09/2021: 313  | Tot 21/09/2021: 453,53    |
| <b>Limburg.net</b>      | 02/09/2020                                            | Tot 31/08/2021: 2843 | Tot 31/08/2021: 5.359,14  |
| <b>Damme</b>            | 06/05/2021                                            | Tot 01/09/2021: 12   | Tot 01/09/2021: 70,494    |
| <b>IVVO</b>             | Nog in opstartfase.                                   |                      |                           |
| <b>Verko</b>            | 14/11/2019                                            | Tot 22/09/2021: 923  | Tot 22/09/2021: 924,2     |
| <b>Beveren</b>          | Nog in opstartfase.                                   |                      |                           |
| <b>Ecowerf</b>          | Gestart. Rapportagecijfers zijn nog niet beschikbaar. |                      |                           |
| <b>Igean</b>            | 17/06/2021                                            | Tot 30 juli 2021: 64 | Tot 30 juli 2021: 311,866 |
| <b>MIWA</b>             | Gestart. Rapportagecijfers zijn nog niet beschikbaar. |                      |                           |
| <b>Interza/Incovo</b>   | 10/10/2018                                            | Tot 21/04/2021: 547  | Tot 17/12/2020: 262,73    |
|                         | Cijfers Interza/Incovo sinds mei 2019 >               | Tot 21/04/2021: 461  | Tot 17/12/2020: 220,58    |
| <b>Ilva</b>             | Nog in opstartfase                                    |                      |                           |
| <b>Ivla</b>             | Nog in opstartfase                                    |                      |                           |
| <b>Intradura</b>        | Nog in opstartfase                                    |                      |                           |

4. a) Het opmaken van een asbestinventaris door een asbestdeskundige vind ik altijd zinvol. Daar waar werknemers klussen of werken uitvoeren is dit bovendien sinds 2006 al een federale werkgeversverplichting. In 2022 lanceer ik het asbestattest bij verkoop. Tegen 2032 is er in lijn met het Actieplan Asbestafbouw decretaal een generieke verplichting tot asbestinventarisatie voorzien voor alle gebouwen met een bouwjaar tot 2001. Tussen 2022 en 2032 zullen dus ook deze asbestinventarissen in Vlaanderen opgemaakt moeten worden door gecertificeerde asbestdeskundigen.
- b) Het Actieplan Asbestafbouw werd in vorige legislatuur goedgekeurd zonder middelenluik. Tot hiertoe heb ik een ongezien budget voor asbestverwijdering in Vlaanderen vrijgemaakt waarmee we de versnelde afbouw van het asbestpassief in Vlaanderen kunnen realiseren. We zetten het budget daar in waar de middelen meest efficiënt kunnen ingezet worden, zoals de bronophalingsprojecten waarmee we verwerende, eenvoudig bereikbare dak- en gevelbekleding kunnen wegnemen. Specifiek voor asbestinventarisatie bestaan er nu reeds federale werkgeversverplichtingen. Deze regelgeving stelt geen opleidingseisen aan de personen die een asbestinventaris opmaken. De OVAM kon dan ook in het verleden bij andere doelgroepen vaststellen dat niet iedere deskundige in het werkveld even deskundig is in het herkennen van de meer dan 3.500 voorkomende soorten

asbestmaterialen. Strengere kwaliteitseisen zijn dan ook nodig. Daarom werk ik aan de certificering van asbestdeskundigen zodat we hiermee kwaliteitsborging kunnen voorzien in het brede werkveld vanaf de lancering van het Vlaams asbestattest. Dit is niet enkel belangrijk voor sport- en jeugdverenigingen, maar wel voor alle gebouweigenaren. Subsidies zijn niet altijd het antwoord, kwaliteitsborging en veilige verwijdering mogelijk maken zijn dat wel.

- c) Vanaf de lancering in 2022 van het asbestattest kunnen we de burger kwalitatief informeren over de asbestmaterialen in zijn gebouw. Het asbestattest zal dan ook gebouweigenaren gericht toeleiden naar oplossingen om vlot en veilig van risicovolle asbestmaterialen af te geraken. Het uitlichten van de mogelijkheden tot veilige asbestverwijdering maakt daar dus onlosmakelijk deel van uit.
- d) Er bestaat in de jeugdsector geen concreet overzicht van alle lokale en (boven)lokale jeugdlokale in Vlaanderen. Lokale jeugdverenigingen wisselen doorheen de jaren ook geregeld van lokaal, in het bijzonder wanneer het gaat over lokalen in private handen. Evenmin is er een overzicht van de locaties waar er destijds asbestdaken geplaatst werden. Het asbestattest zal vanaf volgend jaar een meer verfijnd beeld bieden op het asbestpassief in Vlaanderen met ook concrete cijfers over verschillende doelgroepen.

## BIJLAGE 1

Overzicht goedgekeurde lokale projecten voor de ophaling van asbestcement aan huis  
Actuele overzichtskaart: raadpleegbaar via [www.asbestinfo.be](http://www.asbestinfo.be)

---

Aalst  
Aalter  
Aartselaar  
Affligem  
Alken  
Alveringem  
Antwerpen  
Anzegem  
Ardooie  
Arendonk  
As  
Asse  
Assenede  
Avelgem  
Baarle-Hertog  
Balen  
Beerse  
Beersel  
Begijnendijk  
Bekkevoort  
Beringen  
Berlaar  
Berlare  
Bertem  
Bever  
Beveren  
Beveren  
Bierbeek  
Bilzen  
Bocholt  
Boechout  
Bonheiden  
Boom  
Boortmeerbeek  
Borgloon  
Bornem  
Borsbeek  
Boutersem  
Brakel  
Brasschaat  
Brecht  
Bree  
Buggenhout  
Damme  
De Panne  
De Pinte  
Deerlijk  
Deinze  
Denderleeuw  
Dendermonde

Dentergem  
Dessel  
Diepenbeek  
Diest  
Diksmuide  
Dilbeek  
Dilsen-Stokkem  
Drogenbos  
Duffel  
Edegem  
Eeklo  
Erpe-Mere  
Essen  
Evergem  
Galmaarden  
Gavere  
Geel  
Geetbets  
Genk  
Geraardsbergen  
Gingelom  
Glabbeek  
Gooik  
Grimbergen  
Grobbendonk  
Haacht  
Haaltert  
Halen  
Halle  
Ham  
Hamme  
Hamont-Achel  
Harelbeke  
Hasselt  
Hechtel-Eksel  
Heers  
Heist-op-den-Berg  
Hemiksem  
Herent  
Herentals  
Herenthout  
Herk-de-Stad  
Herne  
Herselt  
Herstappe  
Herzele  
Heusden-Zolder  
Heuvelland  
Hoegaarden  
Hoeselt  
Holsbeek  
Hooglede  
Hoogstraten  
Horebeke  
Houthalen-Helchteren  
Houthulst

Hove  
Huldenberg  
Hulshout  
Ieper  
Ingelmunster  
Izegem  
Kalmthout  
Kampenhout  
Kapellen  
Kapelle-op-den-Bos  
Kaprijke  
Kasterlee  
Keerbergen  
Kinrooi  
Kluisbergen  
Koekelare  
Koksijde  
Kontich  
Kortemark  
Kortenaken  
Kortenbergh  
Kortesse  
Kortrijk  
Kraainem  
Kruibeke  
Kruisem  
Kuurne  
Laakdal  
Laarne  
Lanaken  
Landen  
Langemark-Poelkapelle  
Lebbeke  
Lede  
Ledegem  
Lendelede  
Lennik  
Leopoldsburg  
Leuven  
Lichtervelde  
Liedekerke  
Lier  
Lierde  
Lievegem  
Lille  
Linkebeek  
Lint  
Linter  
Lochristi  
Lokeren  
Lommel  
Londerzeel  
Lo-Reninge  
Lubbeek  
Lummen  
Maarkedal



Maaseik  
Maasmechelen  
Machelen  
Maldegem  
Malle  
Mechelen  
Meerhout  
Meise  
Melle  
Menen  
Merchtem  
Merelbeke  
Merksplas  
Mesen  
Meulebeke  
Moerbeke  
Mol  
Moorslede  
Mortsel  
Nazareth  
Niel  
Nieuwerkerken  
Nieuwpoort  
Nijlen  
Ninove  
Olen  
Oosterzele  
Oostrozebeke  
Opwijk  
Oudenaarde  
Oud-Heverlee  
Oudsbergen  
Oud-Turnhout  
Peer  
Pelt  
Pepingen  
Pittem  
Poperinge  
Putte  
Puurs-Sint-Amands  
Ranst  
Ravels  
Retie  
Riemst  
Rijkevorsel  
Roeselare  
Ronse  
Roosdaal  
Rotselaar  
Ruisselede  
Rumst  
Schelle  
Scherpenheuvel-Zichem  
Schilde  
Schoten  
Sint-Gillis-Waas

Sint-Katelijne-Waver  
Sint-Laureins  
Sint-Lievens-Houtem  
Sint-Martens-Latem  
Sint-Niklaas  
Sint-Pieters-Leeuw  
Sint-Truiden  
Spiere-Helkijn  
Stabroek  
Staden  
Steenokkerzeel  
Stekene  
Temse  
Ternat  
Tessenderlo  
Tielt  
Tielt-Winge  
Tienen  
Tongeren  
Torhout  
Tremelo  
Turnhout  
Veurne  
Vilvoorde  
Vleteren  
Voeren  
Vorselaar  
Vosselaar  
Waasmunster  
Wachtebeke  
Waregem  
Wellen  
Wemmel  
Wervik  
Westerlo  
Wetteren  
Wevelgem  
Wezembeek-Oppeem  
Wichelen  
Wielsbeke  
Wijnegem  
Willebroek  
Wingene  
Wommelgem  
Wortegem-Petegem  
Wuustwezel  
Zandhoven  
Zaventem  
Zele  
Zelzate  
Zemst  
Zoersel  
Zonhoven  
Zonnebeke  
Zottegem  
Zoutleeuw

Zulte  
Zutendaal  
Zwalm  
Zwevegem  
Zwijndrecht